

DANES NA SEJI V POSLANSKI ZBORNICI

TITO ODPOTOVAL NA SESTANEK Z BREŽNJEVOM

Skoro soglasno odobrena dva zakona o kazenskem pregonu genocida

V reševanju osnovnih vprašanj Slovencev v Italiji ni storjen nikakršen napredek

Glede popravkov ponovno razbita večina levega centra - Nov bombni napad na sedež KPI v Milanu - Podgorni obiskal Turin in Milan - Nezadovoljstvo gospodarskih krogov zaradi razbitja trgovinskih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo

Tako je poudaril včeraj v zvezni skupščini slovenski poslanec B. Gorjan med diskusijo o Nikezičevem poročilu o zunanji politiki - Prekinitev trgovinskih pogajanj z Italijo, ki je pred samim zaključkom postavila neke politične pogoje - Posl. Djerđa iz Zadra o odnevu takega italijanskega ravnanja v Dalmaciji

RIM, 26. — Poslanska zbornica je danes skoro soglasno odobrila dva važna zakonska predloga: prvi se nanaša na eksteritorialno kazensko zakonodajo, drugi pa na zatiranje takih zločinov in je bil sprejet s 443 glasovi proti 10.

Oba zakonska predloga sta bila sprejeta skoraj soglasno s čisto izjemo skrajne fašistične desnice, vendar pa razprava o obeh zakonih ni potekala povsem gladko. Komunisti in socialisti Zappa sta namreč predlagala popravek zakonskega predloga, ki se je nanašal na zatiranje kazni za take zločine in na določilo, da se zločin de rok za eksteritorialno kazensko zakonodajo. Glede glasovanja o popravkih sta predstavnik vlade in komisije pustila zbornici svobodno izbirati pri glasovanju, nakar je zbornica oboje popravila.

Minister za sodelstvo Reale je po glasovanju izjavil, da gre za dva važna ustavna zakona, ki ju bodo sedaj predložili senatu na prvo glasovanje, in da je zlasti zadovoljen, ker ju je priključil predložitelj maja 1964. Pri tem ne gre toliko

za perspektivo novih zločinov genocida, kolikor za obsebo in izraz zgražanja italijanskega ljudstva, poleg tega pa za omogočenje eksteritorialne kazensko zakonodaje, ki so izvršili zločine v drugih državah in ki so se zatekli v Italijo. Glede glasovanja o popravku pa je Reale mnenja, da je potrebno, glede kazni ustrezno s spoštnostjo določiti kazenski zakonik, glede eksteritorialne pa že kazenski zakonik določa, da je mogoča, kadar gre za umor ene same osebe, odločitev za zločine, za katere je predvidevana dosmrtna ječa.

Zjutraj ob 4. uri je eksplodirala bomba, ki je razbila stipe na sedežu in na bližnjih stavbah. Bomba je bila iz približno 1,5 kg trotila in je bila povezana s urnim vžgalnim sistemom. Postavili so jo na eno izmed treh oken sedeža, v katerem je bila v teh dneh nastava kitajskih vaj, od katerih so številne razbite.

Policija nadaljuje preiskavo o a-

težnostih na sedežu KPI. V tej zvezi je prišla z rimske kvarture vest, da so odstavili po večeršnjih atentatih dr. Naoliana in dr. Grevia, voditelja komunistične Monteverde in Porta San Giovanni. To je verjetno prvi primer, da so odstavili dva višja policijska funkcionarja v zvezi z bombnimi napadi na sedeže naprednih političnih organizacij in je zato še zlasti zanimiv.

Skupina komunističnih poslancev s tajnikom stranke Longom na čelu je vozila nujno vprašanje pred sednjo vlado in ministri, da se iztrgajo zadeve v zvezi z nemotiviranimi terorističnimi napadi na sedeže KPI v Sassariju, Rimu in Milanu in v katerem zahtevajo odločne ukrepe, da se prepreči znani skupini desničarskega nemotiviranega napada na svobodo državljanov in na varnost sedežev strank. To se zlasti, ko prihaja do napadov, ki lahko škodujejo Italiji med obiskom predsednika velike države, ki je gost predsednika italijanske republike.

Izvedeno se je, da je večina članov italijanske gospodarske delegacije že zapustila Beograd in se vrnila v Rim, čeprav so nekateri člani še ostali v jugoslovanski preložiščni zvezi. Iz tega se lahko sklepa, da je splošno mnenje, da se ne bi rešilo v krajšem času. Zato se na ostane po vsej verjetnosti v veljavi obstoječi trgovinski sporazum, ki se ni zapadel, saj je do razgovorov predvsem prišlo zaradi potrebe, da se uredi trgovinski režim med Italijo in Jugoslavijo in skladu s določili GATT, katere članice je lani postala Jugoslavija.

BEograd, 26. — Predsednik SFRJ maršal Tito je danes ob 18. uri s soprogom odpotoval s posebnim vlakom v Sovjetsko zvezo, kjer se bo zadržal nekaj časa na vabilu generalnega tajnika CK KP Sovjetske zveze Leonida Brežnjeva. S Titom so odpotovali: Mijalko Todorovič, tajnik izvršnega komiteja ZKJ Ilakija Podzade, zvezni tajnik za industrijo in trgovino in Mišo Pavičević, namestnik tajnika za zunanje zadeve. V Sovjetsko zvezo je odpotoval tudi sovjetski veleposlanik v Beogradu Aleksander Puzanov s soprogom. Na železniški postaji so se med njimi izmenjali pozdrave in izjave o prijaznem in neprikritemu namenu diskriminacije Slovencev v Italiji.

Državni organi se vedno diskriminirajo lastne državljanke samo zaradi tega, ker so Slovenci in ker je še vedno v veljavi pravi sistem, ki ga je ustvaril fašizem z neprikritemi nameni diskriminacije Slovencev v Italiji.

Gorjan je nato tudi izjavil, da so primeri, ko so prizadete nekatere jugoslovanske gospodarske organizacije in s tem tudi gospodarsko sodelovanje, v zvezi s tem je dejal, da je eno leto čaka na rešitev vprašanja izvoza nekaterih jugoslovanskih proizvodov v Italijo. Dodal je, da ne karne druge obremenitve s italijanske strani so pripeljale jugoslovanske proizvajalce v neenakopraven položaj, čeprav nam je bila podpora Italije dragocena v trenutku, ko je šlo za vstop Jugoslavije v članstvo GATT — je dejal Gorjan — je kljub temu prišlo sedaj do tega, prav okrog prihodnje obstojnosti trgovinskega sporazuma novemu jugoslovanskemu položaju v GATT. Nato je Gorjan postavil vprašanje:

«Kaj je z italijansko - jugoslovanskimi trgovinskimi pogajanjmi, ki so se začela 3. januarja letos,» in na to vprašanje mi je odgovoril namestnik državnega tajnika za zunanje zadeve Mišo Pavičević, ki je dejal: «Trgovinska pogajanja z Italijo, ki so ugodno potekala in so bila že pred zaključkom, so bila s italijanske strani prekinjena 20. januarja. Drugi lepak govori, da je Italija prekinila pogajanja s tem, da je Italija sprejela nekatere ukrepe, ki kasejo dobro voljo, da se na tem področju ne kaj napravi. Toda Bogo Gorjan je tudi poudaril, da glede osamih vprašanj manjšinske zaščite ni bil storjen nikakršen napredek. To dejstvo je bilo žaljivo, ker je znano, da je Jugoslavija svoje obveznosti do sledno uresničevala. Gorjan je nadalje dejal, da so bili v zadnjih devetih letih ustvarjeni vsi potrebni pogoji za medsebojno zavajanje državljanov in institucij obeh sosednjih držav. Po vseh letih naj bi predstavniki oboje države ni nobenega razloga, da italijanski

VOJNA V VIETNAMU

Stiki med predstavniki ZDA in osvobodilne fronte

Govorili pa so samo o ujetnikih - Švedski poslanik v Peking se posvetuje v Hanoju

NEW YORK, 26. — «New York Times» piše, da je bilo lani več sestankov med ameriški predstavnik in predstavnik južnovietnamske osvobodilne fronte. Zdi se, da so sestanki bili v Kairu in morda tudi v drugih prestolnicah, toda brez pozitivnih rezultatov.

Washingtonski dopisnik «New York Timesa» J. E. Smith je izjavil, da je v diplomatskih krogih zvezo, da so se pogovori začeli lanske pomladi v različnih prestolnicah. Zdi se, da so trajali skoraj leto. Dajati pa pravi dopisnik, da ZDA niso nič javile o teh pogovori, da ne bi srušile v zadržano politično režimo, ki nasprotuje ameriškim interesom v Vietnamu. Glede na to, da so pogovori bili pozitivni, je po mnenju dopisnika mogoče, da se bodo pogovori nadaljevali. Zdi se, da so pogovori bili pozitivni, je po mnenju dopisnika mogoče, da se bodo pogovori nadaljevali.

Dr. J. E. Smith je poudaril, da so pogovori bili pozitivni, je po mnenju dopisnika mogoče, da se bodo pogovori nadaljevali.

VEDNO VEČJA NAPETOST NA KITAJSKEM

V mnogih krajih se spopadajo rdeči gardisti in delavci

Vojska je začela neposredno nastopati v podporo rdečim gardistom - Poplava nasprotujočih si lepakov

PEKING, 26. — Sovjetska agencija Tass pravi v svojem dopisu iz Pekinga, da postaja stanje v različnih kitajskih pokrajinah vedno hušje, zlasti v pokrajini Šensi, Šansi, Hopei, Kiangsi in Kiangsu. Hudi neredi so bili v mestih Tajuan in Paoing v okraju Fansen.

Vedno gre za spopadek med rdečimi gardistom in delavci. Isti so bili uporniki revolucionarji — na eni strani ter delavci in kmeti na drugi strani. Ob strani rdečih gardistov sedaj odkrito nastopa tudi vojska.

V nekem niestu, oddaljenem sto kilometrov od Pekinga je bila prav tako bitka med delavci in rdečimi gardistom. Isti so bili uporniki revolucionarji — na eni strani ter delavci in kmeti na drugi strani. Ob strani rdečih gardistov sedaj odkrito nastopa tudi vojska.

V nekem niestu, oddaljenem sto kilometrov od Pekinga je bila prav tako bitka med delavci in rdečimi gardistom. Isti so bili uporniki revolucionarji — na eni strani ter delavci in kmeti na drugi strani. Ob strani rdečih gardistov sedaj odkrito nastopa tudi vojska.

Do sedaj so našli 500 trupel žrtev povodnji v Braziliji

Reševalne skupine so še na delu - Bojijo se novih naličev

RIO DE JANEIRO, 26. — Velika povodenj, ki je v ponedeljek prizadela državo Rio de Janeiro in Guanabara, je povzročila nad 800 mrtvih. Do sedaj so našli nad 500 trupel, toda mnogo jih je pod blatom in ruševinami. Škoda se začne ceniti na deset milijonov dolarjev. Delo reševalnih skupin se nadaljuje. V Rio de Janeiro je stanje še vedno težavno zaradi pomanjkanja vode in svetlih živil ter električne energije.

Japonski list «Mainichi Shimbun» poroča, da je številnih lepakov v Pekingu izhaja, da se Mao v mnogih krajih Severne Kitajske in v Tibetu ter povzroča krvave spopade.

Dr. J. E. Smith je poudaril, da so pogovori bili pozitivni, je po mnenju dopisnika mogoče, da se bodo pogovori nadaljevali.

Festival v Sanremu

SANREMO, 26. — Danes se je začel v Sanremu običajni festival popevke. Za finale so bile izbrane naslednje popevke: «E allora dà, finto, tu e le rose», «La musica è il mio», «La rivoluzione», «L'immenso», «Proposta», «Quando dico che ti amo».

Dr. J. E. Smith je poudaril, da so pogovori bili pozitivni, je po mnenju dopisnika mogoče, da se bodo pogovori nadaljevali.

ZNIZANA OBREŠTNA MERA V ANGLIJI

Wilson poročal o obisku v Parizu in omenil težave v zvezi s šterlingom

Izjavil je, da sta bila obiska v Rimu in Parizu «boljša, kakor so predvidevali»

LONDON, 26. — Angleška banka je danes javila, da je znizala obrestno mero od 7 na 6,5 odstotka. Sedemodstotna obrestna mera je bila v veljavi od lanskega julija, ko so jo zvišali za en odstotek. Znižanje obrestne mere so odredili štiri dni po sestanku finančnih ministrov Francije, Zahodne Nemčije, Italije, ZDA in Velike Britanije v Londonu, na katerem so razpravljali o obrestni meri.

Predsednik angleške banke je izjavil, da je bilo znižanje mogoče zaradi nedavnega znižanja obrestne mere in zaradi zmanjšanja obrestnega pritiska na glavni trg. Tudi zmanjšanje pritiska na notranje gospodarstvo je omogočilo da donosi sklep. Na sestanku v Londonu so bili poudarili, da se poleg obrestne mere bolje kot koordinira finančna in valutna politika posameznih držav.

Čeprav so predpostavili enodstotno znižanje, so v finančnih krogih zavedajo današnji sklep sprejeli z zadovoljstvom, zlasti ker pričakujejo v prihodnjih tednih novo poljudnostno znižanje. V finančnih krogih predvsem v korist izmenjave in ne tveganja potrošnega blaga.

Predsednik vlade Wilson je danes poročal na seji vlade o svojih obiskih v Parizu in Strassbourgu. Današnji seji vlade je bila skilica, da Wilson poroča ministrom o rezultatu pogovorov. Obiski v drugih prestolnicah evropske skupnosti bodo zaključili marca v Luksemburgu. Šele tedaj bo britanska vlada odločila, ali naj začne prava pogajanja s skupnostjo.

Wilson je danes odgovarjal v

močna Evropa lahko omogoči izboljšanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Glede celotnega sprejema rimske pogodbe je Wilson izjavil, da je predpostavljeno, da bodo vlade, ker bodo o tem govorili z državami skupnosti in z državami EFTA.

Zatem je Wilson dejal, da po njegovem mnenju sta bila oba sedanja obiska zelo dobra in sta potekala boljše, kot so predvidevali. Po njegovem mnenju sta bila pred tremi leti. Sedem mesecev so daj potakati obisk v drugih štirih prestolnicah skupnosti, zato da bo skupina šestih lahko razpravljala med seboj.

Na vprašanje opozicijskega voditelja Heatha o mednarodni zadolžitvi Velike Britanije v zvezi s vstopom Velike Britanije v evropsko skupnost, je odgovoril, da so jasno obrazložili svoje stališče o šterlingu in o njeni pariteti ter da so pojasnili številna nesoglasja. V Parizu so v enaki meri obravnavali politična in gospodarska vprašanja. Niso pa govorili o politični prihodnosti Evrope, ker bodo o tem govorili med pogajanjmi ali pozneje. Govorili so tudi o obrambi.

Po današnji seji vlade so v poudarili krogih izjavili, da so bili pariski pogovori zelo izbrnjeni in da zato ne bo potreben nov sestanek z de Gaulleom, preden se britanska vlada odloči, ali naj začne prava pogajanja.

Demonstracije proti SZ v Pekingu

PEKING, 26. — Nocoj se je pred sovjetskimi poslaništvom v Moskvi zbralo več tisoč demonstrantov, da protestirajo zaradi brutalnosti sovjetske policije proti skupini kitajskih študentov, ki so izstrelili pred Leninhovim mavzolejem v Moskvi. Demonstranti so vzklikali proti Sovjetski zvezi. Mnogica je sprotno na vrhovi, da bodo demonstracije zavzele jutri še večji obseg.

Samo v kraju Ponte Cobera v občini Itagual so našli nad sto trupel med ruševinami delavske vasi, ki pripada nekemu gradbenemu podjetju. Voda je dobesedno odplavila nekatere kraje. V nekem tabličnem kmetov ob čisti Rio-Sao Paulo je izginilo 200 oseb.

V državi Guanabara niso mogli do sedaj uradno ugotoviti števila žrtev katastrofe, ki je bila po mnenju uradnih predstavnikov hušja od lanske. Racionaliranje električne energije in pitne vode bo trajalo vsaj tri mesece. Na goratem področju vlada velika panika zaradi nevarnosti novih naličev. Meteorološki napovedujejo za februar in marec mnogo dežja. Zato bi se mogla katastrofa še povečati.

Vojska poziva Sukarna naj odstopi

DZAKARTA, 26. — Indonezijska vojska je danes pozvala predsednika Sukarna, naj odstopi če ne bo tvegati državljanske vojne. Voditelj združenja indonezijskih delavcev polkovnikov.

Znano je, da vojska močno pritiska na predsednika, naj bi odstopil. Toda Sukarno je vojakom odgovoril, da bo odstopil, samo če bo do splošne volitve, ki bi morale biti prihodnje leto, pokazale, da indonezijsko ljudstvo ne ve več na najvišjem državnem mestu.

KAIRO, 26. — Danes so uradno obnovili diplomatske odnose med ZAR in Sirijo, ki so bili prekinjeni leta 1961.

ODNOSI MED ZR NEMČIJO IN JUGOSLAVIJO

Vendarle se nekaj premika
toda v krogu

Kot da bi se nič ne spremenilo - Zlobne pripombe predstavnika neke socialistične dežele Vzpostavitev diplomatskih odnosov je odvisna od moči in iskrenosti onih, ki to žele

BONN, januarja. — Tako doma- ti kot tuji novinarji v tej začasni prestolnici se domala vsi strinjajo, da je bilo v zadnjih dveh mesecih več sprememb kot prej v dveh de- setletjih.

Ni moč sicer ugovarjati tistim, ki dokazujejo, da so spremembe še vedno vidne samo v izjavah, a tudi ne tistim, ki vztrajajo pri istem svojem starem »in vendar se premika«. Dejstvo je, da pre- mikanje samo po sebi še ne pomeni mnogo, kar lahko gre tudi za malen prazen slame. Tega, kam v tem trenutku vse to vodi, ni mogoče — kljub poplavi izjav in morda prav zaradi tega — še točno ugotoviti. Še prav posebno ne, ko gre za odnose zvezne re- publike z Jugoslavijo. Kanceler Kiesinger je ob priložnosti izjavil, da vlada zvezne republike nima nikakega »vzgojnega reda«, po ka- terem bi reševala vprašanje vzpo- stavitve odnosov s socialističnimi deželami. Najuglednejši in najvpliv- nejši časopisi pa s tem v zvezi zatrdajo prav nasprotno. »Frank- ffurter Allgemeine« piše n.p.r., da v ministru zunanjih zadev še ni- so bila proučena vprašanja od- nosov z Jugoslavijo, da leta za- vzema izjemen položaj, ki zahte- va posebno rešitev, kakor tudi, da med obema deželama še tako obstajajo zelo prístni stvarni od- nosi, kar vse skupaj nedvoumno navaja na to, da bo Jugoslavija v seznamu prišla na vrsto šele za drugimi. Tembolj, ker se za neko poprejšnjo trditve istega časopisa — da se na dolocenem nevtral- sem terenu že vodijo pogajanja z Beogradom — pri najboljši volji do- slej ni mogla najti najmanjše pod- pritve. V splošnem je od zad- nje izjave kancelarja Kiesingerja v Bundestagu — ki se je, če ne po novih predlogih, odlikovala vsaj po izraženi dobri volji — opaziti okrepitev ter očitneje uveljavlja- nje neopopravljivih pripadnikov hladne vojne. V debati, ki je sle- dila, je vedno obstajala in da je vohod danes močnejši in bolj pri- pravljen na napad kot kdajkoli.

Vtem pa sedajni obrambni minister Schroeder potuje po deželi in ob vsaki priložnosti govori, kot da bi se od časov Dullesa in Adenauer- ja nič ne spremenilo.

Tudi pri socialdemokrati- ni ne naleteti na podobna stališča, čeprav so bolj prikrita. Tem gre tudi pripisati zlobna naloževanja v zvezi z nekimi namišljenimi ali stvarnim odporom vzhodnega Ber- lina, da bi socialistične dežele na- vezale stike z Bonnom, ob nedvo- umnem prispepetanju, da bi vzpo- stavitev takšnih odnosov bila na- perjena proti Demokratični repu- bliki Nemčiji.

Pri tem je najzanimivejša, da je odpor proti normalizaciji od- nosov z Jugoslavijo — po vseh zna- kih sodeč — nekako posebno po- udarjen na obeh straneh.

V Bonnu, kot je bilo že poudar- jeno, pa nekateri krogi — in ča- sniki se pri tem sklicujejo na in- formacije ministrstva za zunanje zadeve — vsakakor žele izsiliti najmanj to, da Jugoslavija v se- znamu priđe na zadnje mesto. Iz istih virov se je po privatnih ka- nalih tudi izvedelo, da bi Beograd vzpostavitev diplomatskih odnosov moral plačati s tem, da bi se v Kairu in New Delhiju postavil proti priznanju vzhodnega Berlina.

Moral bi se, z drugimi besedami povedano, odreči lastni politiki.

Očitna nesprejemljivost takih in podobnih pogojev avtomatično od- laga vzpostavitev odnosov v ne- skladnost. Po drugi plati je bilo

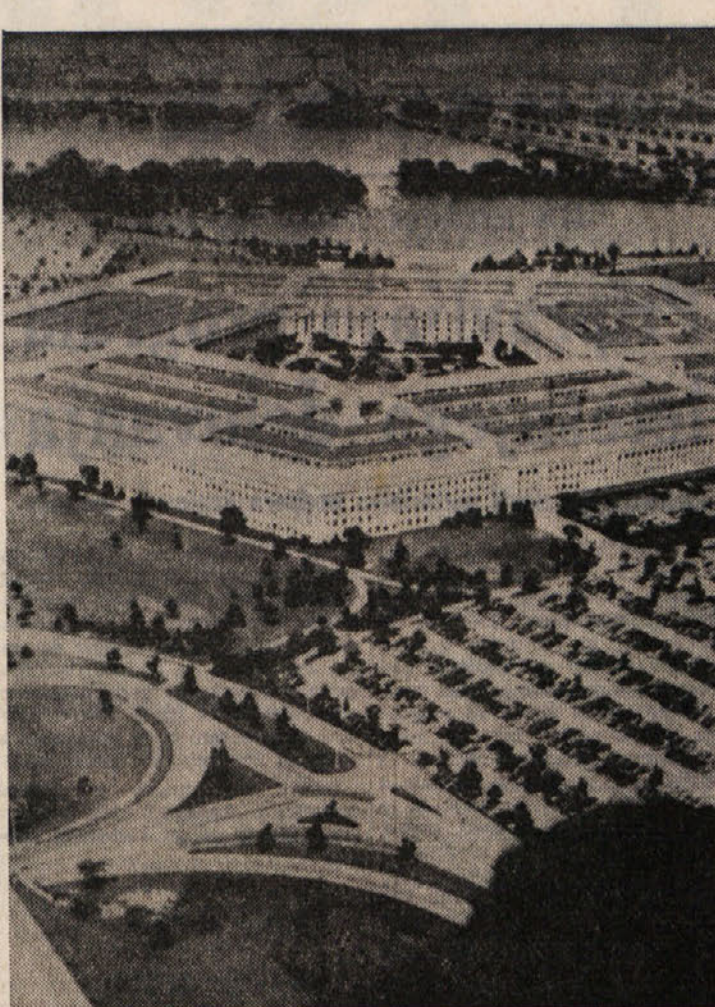
čuti obenem tudi zelo zlobne pri- pombe predstavnika neke sociali- stične dežele na račun jugoslov- ske pripravljenosti v zvezi z nor- malizacijo odnosov z zvezno re- publiko, pripravljenosti, izražene v obliki ugodnih časopisnih kome- ntarjev zadnjega Kiesingerjevega govora.

Neposredno zatem pa smo pri kosilu kancelarja s tujimi ča- snikarji izvedeli, da je vlada zvezne republike zelo zadovoljna s po- tem, kar ji jih vodi s to isto deželo za normalizacijo med- sebojnih odnosov. V imenu socia- listične solidarnosti se namreč vprav od Jugoslavije pogosto za- hteva, da ne stori tega, kar so druge socialistične dežele že sto- rile ali pa so namenjene storiti, neupošteva pa pri tem ne samo in- terese, marveč niti neodvisnosti in celo ne ugleda Jugoslavije.

Vzpostavitev diplomatskih od- nosov med Jugoslavijo je odvisna edine od tega, kako močne so tiste sile v zvezni republiki, ki to iskreno žele, oziroma v kolikšni meri to iskreno žele, kakor tudi ti- ste, ki imajo možnost in prilož- nost vplivati na reševanje vseh spornih vprašanj. Že samo zaradi tega, se tu ne postavlja nikakršno vprašanje solidarnosti, razen tega pa pravice ali celo samo existen- ca tretjih (n.p.r. obstoj druge nem- ske države) sploh niso in ne mo- rejo biti predmet bilateralnih a- ranžmajev s katerim si bode part- nerjem in tudi ne z zvezno re- publiko.

Vse skupaj vzeto, se vendarle nekaj premika. V neki doloceni smeri ali krogu? Premagovanje mrtve točke je vsekakor dobro. Steherni se namreč v tem pre- mikanju mora z dokajšnjo hitrostjo pokazati na delu.

Z. KRISTL

Sedež ameriškega vrhovnega poveljstva nosi naslov Pentagon, ker je grajeno v obliki velikanskega peterokotnika, katerega del vidimo na sliki. V tej velikanski palači, v kateri je zaposlenih nad 10.000 oseb, se strnjuje ves velikanski ameriški vojaški aparat

NEPREDVIDENA POSLEDICA VIETNAMSE VOJNE

«Vietnamska bomba z zapoznelo eksplozijo»

Ne gre za morebitno novo orožje, pač pa za bolezen, ki pobere najmanj 60 odst. prizadetih Od melioidosisa je umrlo že več ameriških vojakov

CLEVELAND, 26. — Kaže, da ameriška vojska v Vietnamu ne bo beležila med svoje človeške izgube le tiste ameriške vojake, ki so in še bodo padli v bojih proti južnovietnamski narodnosvobodni vojski, pač pa tudi druge svoje vojake, ki se jih loteva neka za- gonetna bolezen.

Ameriški fiziologi so odkrili ze- lo hudo bolezen, ki postane še bolj nevarna zaradi dejstva, ker se začne razvijati v organizmu počasi in traja lahko tudi več let, preden jo morejo klinično ugotoviti. O tej bolezni je spre- govoril prof. Murray Spontitz na konferenci o pljučnih boleznih, ki jo je organiziralo vodstvo vse- ameriške organizacije bivših bo- jevnikov.

Gre za zelo hudo bolezen, ki pri- zede, kar zatrdjujejo, zelo šte- vilne vojake, ki so se borili v Južnem Vietnamu. Kakor se je zvedelo, so ta obolenja razme- ra pogostna in v 60 odst. primer- ov se bolezen zaključila s — smr- tjo. V svojem poročilu o tej bo- lezni je prof. Murray Spontitz, ki je bolezen nazval z imenom me- lioidosis, spregovoril na tri ome- njeni konferenci in pri tem po- vedal, da bo bolezen dokončno odkrili le pred dvema mesecema, ko je bilo možno zaključiti dolgo klinično-patološko preiskavo, ki so jo že dolgo vršili in ko so končno mogli dati točno sliko bolezni in določiti znake bolezni.

Nova bolezen melioidosis po na- vadi napade pljuča in se pri ren- genskem pregledu opaža kot tu- berkuloza. Ameriški strokovnjak je nadalje ugotovil, da noben pre- ventivni pregled morebitnega pa- cienta ne dopušča odkritja bo- lezni v človeškem organizmu in more zato bolezen skrito tleti v organizmu in nemoteno izpoko- pavati zdravje v zelo dolgi dobi, celo polnih devet let, preden se ne pokaže v svoji resničnosti, ko je že prepozno. V danem trenut- ku pa se nova bolezen melioido- sis kar čez noč prebudi in zava- me izredno hudo obliko, ki se kaže v zelo visoki mrzlici, v skraj- ni pobosti v mrzlici, proti kateri nimamo sredstva v obo- stranski zelo hudi pljučnici, v gnojnih bulah na koži, na jetrih in ledvicah.

Ameriški strokovnjak prof. Mur- ray Spontitz je v svojem referatu povedal, da je prvi strokovnjak, ki je o tej strahotni bolezni spre- govoril, bil neki britanski voja- ski zdravnik, ki je pred nekaj leti odkril to bolezen pri užival- cih mamil ter v truplih umrlih siromakov, ki so jih našli po ob- robnih predelih burmanskih mest. Toda kljub temu je daljnemu od- kritju je treba priznati, da je prav sedanja vietnamska vojna ponovno spmila v ospredje in deloma razčistila zelo pereč pro- blem te bolezni in hkrati vsilila ali vsaj dal povod za temelji- tejšo proučevanje in za odkritje, da gre zares za hudo bolezen.

«To bolezen smo odkrili — je rekel ameriški strokovnjak prof. Murray Spontitz — pri številnih ameriških vojaki, ki so bili po- slani iz Vietnamu v domovino z diagnozo, da so oboleli od plju- če tuberkuloze. Te paciente smo zdravili kot bi šlo za bolnike s pljučno tuberkulozo. Toda nadalj- nje zdravljenje je privedlo do dru- gačnega sklepa, kajti nekateri simptomi, ki smo jih že navedli, so govorili proti temu, da pa- cienti bolehalo za tuberkulozo. Od prvih 25 mladih ameriških voja- kov, pri katerih so ugotovili novo

Atomsko

«Savannah» bodo umaknili iz prometa

WASHINGTON, 26. — Prvo in edino trgovsko ladjo na atomski pogon, ameriško ladjo «Savannah», z nosilnostjo 20.000 ton bodo leto- so v avgustu vzeli iz prometa. Pred leti, ko so ladjo vključili v promet, so na veliko pisali, da predstavlja nekakšno revolucijo v trgovinskih pomorščicah, ker da more z razmeroma majhnimi količi- nami goriva pluti ne le mesece pač pa tudi leta. Ob tej priložnosti se je tudi trdilo, da je gradnja prve trgovske ladje na atomski pogon bila sicer zelo draga, da pa se bodo ti višji stroški nado- mestili z razmeroma nižjimi vzde- ževalnimi stroški. Sedaj pa jo bo- do potegnili iz prometa prav zra- di razmeroma visokih vzdrževal- nih stroškov.

Ladja na atomski pogon «Savan- nah» je stopila v promet pred štiri- rimi leti. Njena gradnja je stala 54 milijonov dolarjev, kar je do- kaj več kot bi stala gradnja ena- ke ladje na klasični pogon. Lad- jo so začeli graditi na predlog predsednika Eisenhowerja in si- cer »v smislu poskusov, s kateri- mi naj bi se dokazali ameriški na- pori za mirnodobno miroljubno uporabo atomske energije.« Ta na- men, kot pravijo v krogih ameri- ške trgovske pomorščice, je bil dosežen, toda vzdrževanje te lad- je je predrago in gre »preko splošnih finančnih potreb dežele.« Ker gre za ladjo, ki so jo gradili tako rekoč na ukaz washington- ske vlade, mora njeno vzdrževa- nje kriti vlada iz državnih sred- stev. To pa gre baje preko dolo- čenih meja, kajti vzdrževanje lad- je stane ameriške državne finan- ce 3 milijone dolarjev na leto, kar je malo manj kot dve milijardi lir.

Poseben inštitut za nacistično «miselnost»

LONDON, 26. — Na vseučilišču v Sussexu je prof. Norman Cohn odprl središče za raziskovanje na- cističnega vprašanja, za raziska- nje pojave nacističnega fuhrerja in za raziskovanje problema proti- judovske gonje v dobi nacifaziz- ma. To raziskovalno središče, ki ga bo vodil sam Norman Cohn, bo le oddelke novega centra za raziskavanje na »področju kolektiv- nemi psihopatologije.

Med sodelavci dr. Cohna je tu- di dr. Henry Dicks, bivši primar- iz klinike Tavistock in avtor de- la «Primer Rudolfa Hessa». Dr. Henry Dicks bo v programu svo- jega raziskovalnega dela intervju- val mnogo ljudi, med katerimi tudi bivše stražarje v koncentra- cijskem taborišču Auschwitz za »dokončno rešitev judovskega vpra- šanja».

Nemški turisti v Italiji

BONN, 26. — Direktor italan- skega turističnega združenja v Za- hodni Nemčiji dr. Claudio Bonvec- chio je izjavil, da je bilo leta 1965 v Italiji skoraj 5 milijonov in pol nemških turistov, ki so potrošili v Italiji v celoti 900 milijard lir. Dr. Bonvecchio je še povedal, da je bilo v lanskoletni turistični se- zoni v Italiji okoli 6 milijonov nemških turistov. Ko se je spom- ni novembraški poplav v Italiji in posledici, ki bi te mogle imeti na prihodnjo turistično sezono, je dr. Bonvecchio izrazil mnenje, da po- plave ne bodo vplivale na dotok nemških turistov, kajti že doseda- nje najave nemških turistov pre- kašajo za 10 odst. lanskoletna na- jave ob istem času.

...
AVELLINO, 26. — Róza Fezza- no, ki živi s svojim možem v ne- kem naselju občine Montemiletto, kakih 20 kilometrov od Avellina, je v poročniščni v Avellinu rodi- la svojega 25. otroka. Rodila je hčerko ki tehta obito štiri kilo- grame. Obe, poročnica in hčerka, so po zagotovilih zdravnika, do- bro počutila.

Ko je bila Rosa, ki ima danes 44 let, stara 16 let, se je poročila z eno leto starejšim delavcem Vi- tom Sarrom. V dosedanjem za- konskem življenju se jima je ve- stilo torej že 25 otrok, vendar jih je ostalo živih le trinajst. Dva nju- na otroka sta že poročena in si- cer 25-letni Giovanni in 21-letni Acapio. Giovanni ima še triletno- ga sina, Acapio pa hčerko, staro 16 mesecev.

Rosa je v avellinski porodni- šnici tako rekoč doma, saj jo je do- slej obiskovala leto za letom. Dodal bi, da je do slej dvakrat rodila dvojčke. Njena stara mati je tudi rodila velike otroke, zad- njega pa, ko je bila stara že 55 let. Če bo Rosa sledila zgledu svo- je babice, bo svojemu možu lahko povila še cel duzet otrok...

TEHNIČNA NOVOST V PRID PREMOGOVNE PROIZVODNJE

Tekoča zmes premoga in vode zagotavlja znižanje cene

Električna energija in nafta sta domala že povsem izpodrinili premog Prvi poizkusi so se obnesli, potrebne so samo še nekatere izboljšave

Eno izmed Primožičevih (Primossijevih) del na razstavi v galeriji Rossoni

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Primožič v Rossoni

Vztrajnost, s katero nadaljuje Emil Primožič-Primossij svoje si- larsko udejstvovanje, prica, ka- ko trdna je njegova volja, da bi postal dober slikar, čeprav je od- rojen stopil na pot umetnosti šele v zreli moški dobi. Po mno- gih lanskoletnih razstavah prve- ja sedaj prvo letošnjo razstavo v Rossonijevi galeriji, kjer visi o- semindvajset manjših in večjih del. To so večinoma za Primožiča- ko značilne močnobarvne pokra- jine, med katerimi pa je tudi ne- kaj tihožitij in slik cvetlic, ki se razlikujejo od prvih po zelo rah- lih in skladnih barvnih odtenkih.

Ta novost je posebno očitna v slikah s sadjem, kjer so barve orehov in pomaranč tako svetlo prozorne, da ustvarjajo te podobe, zaradi močnih obrisov risbe v črni, se vidi barvnih oken. Kot rečemo, je prefinjena barvna ubranost šopkov cvetlic v nasprot- ju z bolj surovo surovnostjo barv pokrajin; dokazuje pa to, da Pri- možič ni neobčutljiv za izbrano lepoto barvnih učinkov, ki je bolj dostopna okusu širše javnosti.

Vztrajanje pri začetenem primi- tivizmu, s katerim je pričel na- stopati, nam postane razumljivo, če upoštevamo močno pospešeno slikarjevo htenje v izpopolnjeva- nju svojega slikanja na tisto viš- jo raven, ki bi mu dovoljevala, da bi se kot samouk uvrstil med naše resnejše slikarje. Uganja, da bo ta smoter dosegel, je veliko, ker Primožič ne manjka naran- ne nadarjenosti za slikanje. Ne- varnost pa je pri njem ta, da bi svoje ustvarjanje prejel razcepil, kajti njegova stremeljenja, da bi se izpopolnil, ga tudi razumsko navaja na to, da vnaša v slike modroslovna razmotritvaja bolj osebnega značaja.

Tako nam sedaj prikazuje v ve- likih oljih «Zlobije» in «Totem» svojo likovno predstavo o druž- bni ureditvi sveta. Čeprav sta ta podobi po svoji oblikovni zasnovi in simbolizmu zanimivi, dajemo še vedno prednost njegovim po- krajnam, širokim razgledom iz- pred njegove hiše proti žavljam in Miljam, sliki trnela topola, iz katerega dupla cvetelo dolgosteb- ste cvetke, slikovitim kotičkom naših mest in še mnogim podob- nim.

MILKO BAMBIĆ

HESSEN, 26. — V zadnjih dveh desetletjih so uporabo premoga začela izpodrivati druga pogon- ska sredstva, predvsem elektri- na energija in nafta ter tako ime- novano gorilno olje. Toda geolo- ška raziskavanja dokazujejo, da je na svetu še veliko ogromnih in bogatih ležišč premoga, ki bi jih ne smeli pustiti neizkoriščene, in to iz dveh razlogov: predvsem zaradi spoznanja, »ker vedno večje potrebe ne smejo prenehati izči- pati naftnih olj, z druge strani pa bi tudi ne bilo primerno, da bi zanemarili premogovnike, ker bi s tem ostalo na cesti veliko rudarjev. Zakaj so električna en- ergija in nafta ter njeni deri- vati mogli izpodrinili premog? Med prednostmi teh dveh ener- getskih virov je tudi ta, da je pridobivanje pogonske energije s premogom bolj počasno in — umazano. Posebno pride to v po- stev, ko je govora o uporabi pre- moga pri kurjavi v stanovanj- skih hišah in blokih. Ker je pri- rodni zalog premoga še veliko in predstavlja premogovna indus- trija v Nemčiji še posebej in ne prav lahko rešljiv problem, saj se gore premoga večajo, ni nič čudnega, če se je prav v Nemčiji rodila zamisel, kako bi uporabo premoga izboljšali, da bi bil bolj praktičen za upora- bo in še lažje v promet. Pravi- tako je tudi logično, da se je ta zamisel rodila v najbolj rudni- škem predelu Zahodne Nemčije, v Forurju.

Strokovnjaki premogovne indus- trije so si postavili vprašanje, kako bi se dalo premog »utako- činiti«, kar bi omogočilo bolj eko- nomično prodajo premoga, pose- bej v zvezi z zmanjšanjem prevo- znih stroškov. Če se ne da premog utekočiniti, da bi bil tekoč kot voda, bi zadoščalo, da bi bil vsaj tako tekoč, kot je gorilno olje, so menili strokovnjaki, ki so hkrati s tem sklepali, da bi tako »utekočinenje« premog zelo eno- stavno dobavljali električnim hi- šam. Premog bi, potemakem, v tak- le »praktični« in predvsem »esnašni« obliki utegnil v dokaj- nji meri povečati premogovno proizvodnjo.

Skorzi tri leta so s številnimi eksperimenti pripravljali veliki poizkusi, do katerega je pred krat- kim prišlo v električni centrali «Kellerhaus», ki je last premog- ovne in električne delniške druž- be v bližini Luenena, v Westfaliji. Po tem poizkusu, ki se je uspeš- no zaključil, je dr. Ing. Schwarz, obratni tehnični vodja izjavil: »S tem poizkusom smo dokazali, da je stvar v načelu možna.

Zanimiv je tehnični postopek, ki je v resnici tako enostaven, da zares ni bila potrebna kak- a posebna genialnost za njegovo odkritje. Ves postopek poteka nekako takole: najprej se premog melje, dokler se ne spremeni v izredno fin prah. Zatem se ta premog-prah premeša z vodo, in sicer v razmerju 60 proti 40.

Ta zmes se s pomočjo posebnih mehaničnih naprav stalno meša, da bi se tako preprečilo nastanek trdnih gnot, ki bi utegnile zama- šiti cevi, skozi katere bi se ome- njena masa pretakala. Končno so to maso spustili skozi cevi različne debeline.

V teku poizkusov v Luenenu, so skozi te cevi uspeli pognati do dve toni na uro takele zmesi. Vendar so se med samim poizku- som pokazale tudi razne napake in pomanjkljivosti metode, ki še ni popolna. Dejansko tudi dru-

gače ne more biti, ker se stvar, kot rečeno, nahaja šele v fazi proučevanja. »Res, vse še ne od- govarja zamisli, ki smo si jo bili postavili«, je izjavil vodja po- izkusne skupine, inženir Schwarz. »Predvsem bo moral biti plamen tako majhen, kot pri izogrevanju olja, samo izogrevanje pa bo mo- ral povzročati kar najmanj od- padkov.« Ničesar ne bo dvomi, da bo ta izum, ko bo izpopolnjen, v veliki meri vplival na energets- ko gospodarstvo. In ne glede na to, da bosta s popolno uveljavl- jeno preveč iskoriščanja kalorične vrednosti premoga rešeni dve ve- liki vprašanji, namreč vprašanje same ekonomičnosti njegove pro- izvodnje in s tem povezane za- poslitve rudarjev, utegeje vsi taki in podobni izumi prispevati tudi k dokajšnji pocenitvi pro- izvodnje nasploh, kakor tudi bi- umazano. Posebno pride to v po- stev, ko je govora o uporabi pre- moga pri kurjavi v stanovanj- skih hišah in blokih. Ker je pri- rodni zalog premoga še veliko in predstavlja premogovna indus- trija v Nemčiji še posebej in ne prav lahko rešljiv problem, saj se gore premoga večajo, ni nič čudnega, če se je prav v Nemčiji rodila zamisel, kako bi uporabo premoga izboljšali, da bi bil bolj praktičen za upora- bo in še lažje v promet. Pravi- tako je tudi logično, da se je ta zamisel rodila v najbolj rudni- škem predelu Zahodne Nemčije, v Forurju.

Na ceno pa med drugim vpliva- jo tudi prevozní stroški. Z opi- sano metodo, recimo raje zme- hane gas kot »utekočinenje« pre- moga, in pa z njegovim cenaj- šim transportiranjem s pomočjo — imenujmo jih tako — premo- govodov, pa se bo gotovo tudi zmanjšala.

Radio Trst A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Ju- tranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Vokalni ansambli - 12.10 Med tržnimi stojnicami - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasbeno potovanje - 17.00 Sku- pina «Cardinali» - 17.25 Radio za šole - 17.45 Zabavali vsi budo - 18.00 Ne vse, toda o vsem - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 O Moteti Ivana Lukovića - 19.10 Moj prosti čas - 19.25 Plošče, ki so mladim všeč - 20.00 Sport - 20.35 Gospodarstvo in delo - 20.50 Ve- seli utrinki - 21.00 Koncert opere - 22.00 Glasba - 22.00 Zvočna opa- 22.45 Magija glasbil.

PETEK, 27. JANUARJA
Nacionalni program
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.07 Bizet, Liszt, De Falla itd. - 10.05 Ital. pesmi - 10.30 Šola - 11.30 Sopranistka Joan Sutherland - 13.33 Orkester in pevec - 16.00 Spored za mladino - 17.15 Lahka glasba - 17.45 Tribuna mladim - 18.15 Glasba za mladino - 19.30 Luna-park - 20.20 Simf. koncert - 22.00 Skladbe za godalni orkester - 22.30 Ital. folklorna glasba.

II. program
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 10.40 Glasbeni profil - 11.42 Pesmi de- setletja - 14.00 Juke box - 14.45 Za prijatelje plošč - 15.15 Dirigent Herbert von Karajan - 16.00 Med- narodna lahka glasba - 15.38 Naj- novejša plošče - 17.05 Nove pes- mi - 17.35 Iz Leharjeve opere «Dezela smehljaja» - 18.35 V. Puddu: Srce - 21.00 Orkester Car- la Esposita - 21.15 Festival po- pevk v Sanremu.

III. program
18.30 Lahka glasba - 18.45 Kul- turni pregled - 19.15 Mendels- sohn, Strauss in Beethoven - 20.30 Znanstvena oddaja - 21.30 Pesmi Silveria Pisija - 22.40 Nekaj o glasbi - 22.50 Pesniki kubisti.

Slovenija
6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00 — Poročila - 8.05 Operna matineja - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 Ansambel Weekend - 9.40 Na- ši mladinski zbori - 10.15 Pri skla-

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne bo- še pobatali z nekim svojim so- delavcem. Zvečer se boste sestali z nekim stari prijateljem, ki ga imate zelo radi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) S taktom in hladnokrvnostjo boste premagali neke nepredvidene težkosti. Skusa- jte bolj kritično proučiti svoj dose- dani način življenja.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Delo bo potekalo normalno in brez ve- likih naporov. Dober prijatelj vam bo uspešno pomagal pri poravnavi družinskega spora.

LEV (od 22.6. do 22.7.) Okrepite svojo vztrajnost, brez katere vam ne bo mogoče izpeljati važnega na- črta. Uprite se izkušnjam, da bi preveč lažno živeli.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Z naj- večjo potrebnostjo prislusnite in skusajte oceniti vse nasvete, ki jih prejimate. Pokažite več takta v od- nosih do osebe dokaj težkega zna- čaja.

TEHNIKA (od 23.9. do 22.10.)

Prejeli boste nalogo, ki vam bo omogočila delo v izredno simpatič- nem okolju. Zatrpite svojo željo, da bi se spustili v neko čustveno pu- stolovščino.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Tudi danes se vam obeta uspeh na vašem poklicnem področju. Posve- tite nekaj svojih prostih ur potre- bam svojega duha.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Odpoveste se vsem podvigom, ki bi vam utegnili privedi do neveselnih spopadov. Storitve vse, da bi pove- čali blagostanje svoje družine.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Z neko dobro voljo vam bo uspelo usvariti zelo trdne temelje nekega koristnega sodelovanja. Neodločnost pri najmlajših, skusajte jim vliti več zaupanja vase.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Prav- dno se boste znašli na nekem no- vem odgoju. Um mnesti. Sreča bo ob strani vseh, ki bodo danes skle- nili kakor koli zvezo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Negoto- vstvo v finančnem poslovanju, pri- poročljiva je največja previdnost. Otrsite se svoje nadutosti in do- mišljavosti.

